

B. Mainnalágin sáhttit mii OL:s láhčit dili nu ahte buot mánát dovdet ahte rávisolbmot oidnet sin (váhnemat, ovdasteaddjit, bargit ja earát) ovdamearka dihte dalle go buktjuvvojit mánáigárdái ja go vižžojuvvojit mánáigárddis?

A. Mot sáhttit mii OL:s láhčit dili nu ahte buot mánát besset leat mielde go lágíduvvojit omd. riegádanbeaivvedoalut dehe eará sosiála doalut mat eai dollojuvo mánáigárddis?

Li oktage olggobealde
Fina Redd Barna (Čájo Barna) neahttasiiddus (gč. lirkka diehtobovssas) ja geahča filmma "La alle bli med" (Diktet buohkaid searvat).

4:

Redd Barna (Čájo Barna) Mánáid) lea ráhkadan reaiddu Ov- dagovat giyssideami vuostá maid gávnnat dáppe: reddbarna.no/skole/ingenutenfor/rollemodeller/

1:

Maid mearkkaša oadjebas ja buorre mánáigárdebiras?

- A.** Mii du mielas galgá leat sajis vai du mánás ja buot eará mánáin mánáigárddis galgá leat buorre ja oadjebas mánáigárdebiras?
- B.** Maid dárbašit mii OL:s diehtit eanet vai nákcet lámčit oadjebas ja buori mánáigárdebirrasa?

Rávisolbmuid rolla mánáigárdebirrasa bargguin

Mánáigárdelága 8. kapiht-tala ektui galgá mánáigárdi bargat eastadanvugiid mielde ja joatkevaččat oččodit mánáigárdebirrasa mii ovdidda dearvašvuoda, loaktima, stoahkama ja oahpu mánáide. Mánáigárddis lea geatnegasvuohhta guorahallat ášši jus balahuvvo dehe diehtá ahte muhtun mánás ii leat oadjebas ja buorre dilli mánáigárdebirrasis, ja nu maid geatnegasvuohhta álggahit bijuid mat leat konkrehtalaččat ja fágalaččat árvvoštallojuvvon.

3:

Sáhttát lohkat gu- lahlanmodealla birra neahttabákkis dialogmodellenn.no

Mánáigárdi sisdoalu ja bargguid rápmaplánas čuožžu ahte "Mánáigárdi galgá lámčit dili váhnenovttasbargui ja buori dialogii váhneniiguin," 3. kapihttalis čilge earret eará mainnalágin mánáigárdi galgá váldit vuhtit mánáid fuolahusdárbbuid.

2.

OL mánáigárdebirrasa barggut

"Mánáigárdi galgá addit mánáide vejolašvuoda ovdánahhttit luohttevašvuoda alcesseaset ja earáide. Mánáigárddis galget buot mánát vásihit ahte sii oidnojuvvojit, áddehallat ja árv- vusadnojuvvojit ja ožžot dan veahki ja doarjaga maid dárbašit. Mánáigárdi galgá aktiivalaččat lámčit dili fuolalaš mánáid ja bargiid gaskkas ja mánáid gaskkas, mii lea loaktima, ilu ja máh- testuvvama vuoddu. Bargit galget barget birrasa ovdii mii ii dušše dagat mánáid fuolahusa vuostáiváldin, muhto maiddái árvvusat- ná mánáid iežaset fuolahusdaguid."

A. Maid sáhttit mii OL:s bargat vai buot mánáin lea oadjebas ja buorre mánáigárdebiras?

B. Mainnalágin sáhttit mii OL:s bargat viidáseappot daiguin evttohusaiguin mat leat boahhtán dán rádiái? (Daid sáhttá bures maid bidjat mielde mánáigárdi jáhkeplánii/jáhkejuvlii).

Reaidu maid ávžžuhit atrit váhnenčohkkimiin lea Dialogmodel- len maid Agder universitehta, Sørlandda buohceviessu, Kristi- ansand suohkan, KS ja Agder Stáhtahálddašeadji leat ráhkadan.

Buorre reaidu váhnenčohkkimii

- A.** Našunála ja riikkaidgaskasas dutkan čájeha ahte givssideapmi maid dápáhuvvá mánáigárdis. Mot sáhttit mii váhnemat, bargit ja jodiheaddjit ovttasbargat easttadit dan?
- B.** Mainnalágin lámčit dili nu ahte buot váhnemat oassálastet aktiivalaččat váhnenčohkkimidda?
- C.** Čávdnojit go makkár ge hástalusat oazžut buot váhneniid searvat dakkár váhnenčohkkimii, ovdamearka dihte giela, gulu, vejolašvuohhta searvat čohkkimii, áiggi jnv. dihte?